

Barangolás a Gerecsében

Az Erdők a Közjóért Szakosztály őszi végi terepi rendezvénye

Az OEE Erdők a Közjóért Szakosztálya őszi kihelyezett szakosztályülését a Duna—Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területére, a Gerecse térségébe szervezte. A program összeállításában és megszervezésében fő szerepet vállalt Czumpf Attila szakosztálytagtársunk, aki a nemzeti park természetvédelmi felügyelője és egyben a Természetes Életmód Alapítvány kurátora is.

Az ország számos pontjáról személygépkocsival érkező 22 fős csapat az Agostyántól néhány kilométerre fekvő Ökofaluban találkozott. Vendéglátóink, Czumpf Attila, az ökofalu megálmodója és *Labanc Györgyi*, a helyszínen folyó környezeti nevelés vezetője köszöntötte bennünket a középkori fogadó előtt, amelyben hangulatosan lobogó tűz és korabeli vendégváró falatok vártak. Megkóstolhattuk a legrégebb óta termesztett gabonából, az alakorból készült kenyeret. Megtudtuk, hogy már III. Béla király idején egy literátor család letelepedésével királyi hitelesítő hely volt a falu területén. Az ökofalu 20 hektáros törzsterülettel rendelkezik, amellet még vannak a közvetlen közelében hagyományos módon gazdálkodók. Jelenleg 18 család él a faluban és környezetében. Az idelátogatók képet kapnak a természetes életmódról, a hagyományos állattartásról és a természetközeli építészeti megoldásokról. A falu teljesen önellátásra rendezkedett be, minden szükséges dolgot maguk természetnek és állítanak elő. Évközben akkreditált programok szerinti környezeti nevelés folyik a szabadban és az erre a célra kialakított foglalkoztató helyiségekben egyaránt. A gyermekcsoportoktól a céges rendezvényeken át sokféle foglalkozást tartanak itt.

Sétánk következő állomása az úgynevezett emlékerdő volt, amely hazánk első hatóságilag elfogadott kegyeleti erdeje. Az Árendás-patak mentén kialakult égerliget által határolt bükkös hatalmas faegyedei egyre több hazai és külföldi elhunyt emlékét őrzik. Az erdőben az Esterházy hitbizomány egykori határát jelző 270 éves árokrendszer maradványait is megfigyelhettük. Ezután az épülőfélben lévő körtemplomot tekintettük meg, amelynek eredetije az 1200-as évek legelején épült, a helyszíntől 1,5

kilométerre lévő faluban. A feltárások alapján készülő pontos másolat a feljárnások és egyéb anyagi források rendelkezésre állásának függvényében szakaszosan épül. A templom szomszédságában antropomorf fejfákat állítottak ki, emlékül az egykor szokásos temetkezési módnak. Folytatva sétánkat, a faluban megismerkedhettünk az építkezés és állattartás itteni szokásaival.

Végül elérkeztünk a foglalkozásoknak helyet adó, ismertető táblákkal körülvett kinti foglalkoztatóhoz és épülethez. Az épület falai szalmabálából készültek, amely vakolattal és meszeléssel érte el végső formáját. *Labanc Györgyi* bemutatta az itt folyó komplex programot, az alapítvány környezeti nevelési munkáját, amely évente 5-10 ezer látogatót vonz az országon minden részéről. Sokrétű tevé-

Új vezetőség az Oktatási Szakosztály élén

16 évig vezette dr. Folcz Tóbiás a szakmai műhely munkáját

Az Országos Erdészeti Egyesület Oktatási Szakosztálya 2015. december 9-én tartotta évzáró rendezvényét az Erdészeti Információs Központban. A szakosztályülés első részében a vezetőség megismételt választására került sor. Az Országos Választási Bizottság képviselőjében *Bogdán József* volt jelen.

A szakosztály új elnökséget választott egyhangú szavazással. Az Oktatási Szakosztály elnöke *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó*, alelnöke *dr. Jánoska Ferenc*, titkára pedig *Halápi Nándor* lett.

A megválasztott szakosztályelnök megköszönte *dr. Folcz Tóbiás* 16 éven át tartó lelkiismeretes elnöki munkáját, és kérte, hogy továbbra is segítse az Oktatási Szakosztály munkáját tapasztalataival.

A választást követően két előadást hallgathattak meg a résztvevők. Először *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó*, a Bedő Albert Erdészeti Szakképző Iskola és

Kollégium igazgatója tartott tájékoztatót az erdészeti szakmunkásképzés jelenlegi helyzetéről, és az abban várható változásokról, a 3+2 éves szakközépiskolai képzés bevezetéséről, mely 2016 szeptemberétől a jelenlegi szakiskolai képzés helyébe lép.

A rendezvény második, nagy érdeklődéssel várt előadását *dr. Rónai Ferenc*, a Roth Gyula Erdészeti és Faipari Szakközépiskola és Kollégium nyugalmazott igazgatója tartotta. Előadásában tájékoztatást hallottunk az Országos Képzési Jegyzékben várható változásokról, az erdészeti és a vadgazdálkodási technikus szakképesítés szétválasztásáról, a jelenlegi ágazati képzésben tanuló diákok számára kialakított érettségi követelménytervezetéről, valamint a 2016 szeptemberében induló szakközépiskolai rendszer bevezetéséből adódó változásokról.

Andrésiné dr. Ambrus Ildikó
szakosztály elnök

kenységük elismeréseként az ökofalut 2015 augusztusában felvették a Komárom-Esztergom megyei Értéktárba. A bemutatás után alkalmunk nyílt megköszölni az alakorból készült tészta, az ökofaluban készült más termékekkel együtt.

Az ökofalut elhagyva a Gorba-hegy oldalában lévő egykori mészkőbányát tekintettük meg, ahol az elmúlt évtizedekben a természet elkezdte lassan visszafoglalni a valamikori, rendkívül környezetszennyezően működő bánya területét.

Utunk innen Vértestolnára vezetett, a szállásadónk, *Szám Antal* által építtetett kilátóhoz. A 14 méter magas, vörös- és lucfenyőből épült kilátó magán kezdeményezésként jött létre, a térség turisztikai lehetőségeinek fejlesztése céljából. Az alkonyati időben gyönyörű kilátás nyílt a vértestolnai medencére, az 555 méter magas Öreg-Kovács hegyre és a Gerecse több pontjára. Ezek után *Szám Csilla* vezetésével megtekintettük a vértestolnai tájházat, ahol az egykori élet mindennapjait bemutató kiállítás kapott helyet. A bútorzat és a régi ruhák, tárgyak a falubeliek közadakozásából kerültek a tájházba.

Második nap reggeli után Tardosra mentünk, ahol *Csabán Béla* polgármester fogadott minket és bemutatta a községet. Beszélt az 1580 fős falu történelméről, lakosairól, közösségi életéről,

fejlesztésekről, majd elkísérte csapatunkat a *Tarnóczy András* által létrehozott Rádió Múzeumba. Az idős gyűjtő egyedülálló gyűjteménye 120 darab, kizárólag csöves rádiót tartalmaz, amelyek érdekessége, hogy minden alkatrészük eredeti és egytől-egyig működőképesek. A régi rádiók felújítását a tulajdonos saját kezűleg végzi. A lelkes előadás során részletes képet kaptunk az egykori rádiózás, rádiógyártás történetéről és számos, csaknem százéves rádiót hallgathattunk.

Ezt követően a tardosi tájházat látogattuk meg, ahol a falu egykori mindennapjaiba pillanthatunk be. Az ebéddel egybekötött szakosztályülésen örömteli eseményként új belépőről szavazhattunk, így szakosztályunk egy fővel bővült.

Délután *Budai Attila* bányatulajdonos kalauzolt bennünket a híres tardosi kőbányába, ahol közelről is szemügyre vehettük a vörös mészkő bányászatának technológiáját. Vezetőnkől megtudtuk, hogy a vörös mészkövet, amely vasoxid tartalma miatt nyerte el egyedi színét, már a római korban is bányászták, az első írásos emlék pedig 1287-ben említi. Az innen származó kő rendkívül jó fagyálló képességű és keményebb, mint a többi mészkő, ezért keresett árucikk, többek között a dunai rakpart egy része is ebből épült, de épületekhez is

előszeretettel használták. A tulajdonos részletesen ismertette a bánya történetét, és a kőfejtés technológiájának fejlődését. Első számú termékük a díszítőkö, de a fejlesztések révén a mellékterméket is szinte teljesen hasznosítani tudják.

Ezzel véget ért kihelyezett szakosztályülésünk, megköszöntük vendéglátóinknak a két nap színes programjait és búcsút vettünk egymástól.

Hazafelé a szakosztály egy része még megállt Tatán, hogy megtekintsen egy nemrégiben átadott tanösvényt. A Fényes tanösvény interaktív módon mutatja be a karsztforrások élővilágát, a látogatók egy fapallókból álló sétaúton tekinthetik meg a természeti értékeket. A források az 1970-es évekre a bányászat miatt elapadtak, a környező területek szárazra kerültek és a szukcessziós folyamatok eredményeképpen zárt égererdők jöttek létre az évtizedek során. A bányászat megszűnésével a közelmúltban a források újra beindultak, és a területeket ismét összefüggő vízfelület borítja, amelynek következtében a korábban kialakult égerek intenzív pusztulásnak indultak. A terület kezelői a még hasznosítható faanyag megmentése helyett megvárják, hogy az állandó vízborításnak köszönhetően az égerek összedőljenek.

Kép és szöveg: **Miklós Tamás**
titkár

Egy jászsági erdész életútja és az országászló Erdélyben

Óévbúcsúztató rendezvény az Erdészettörténeti Szakosztály szervezésében

Az OEE Erdészettörténeti Szakosztálya 2015. évi negyedik, évzáró rendezvényét november végén az Erdészeti Információs Központ tanácstermében tartotta.

Dr. Oroszi Sándor elnök megnyitója után *Sárközy György* *Kit érdekel? – Egy jászsági erdész gondolatfüzéréi életútjáról* című előadását hallgattuk meg. A szerző azonos című könyvét ismertette, mely 2013-ban jelent meg, hozzáfűzve a különböző véleményeket, értékeléseket. Ebből egy második kötet született, melyet átadott *dr. Sárvári Jánosnak*, a könyvtár őrének.

Különös személyes vallomás a könyv, melyben az erdész munkája mellett a nyilvánosság elé kerül családja, munkatársai, barátai emléke is. Bátran vállalta életének sikereit és kudarcait is. *Sárközy György* a Debrecenből Szegedre átkerült középiskolai erdészeti iskola azon osztályának volt a tanulója, akik először kezdtek Szegeden és ott is végeztek. Vadgazda mérnökképzést, oklevelet is szerzett. Dolgozott az államerdésznél, volt téves erdész, majd a debreceni erdőtervező irodához került. A rendszerváltozás után magán erdészeti csemetetermelést folytatott és ő készítette el Jászberény központjának parkosítását.

A második előadást *Inokai Balázs* *Országászló átadás 1942. és 2015.*

címmel tartotta meg. Ismertette mindkét erdélyi átadási ünnepséget és azok előzményeit. Kitért az OEE és a MEVME szerepére. Videón bemutatta a meghatározó országászló-átadást Erdélyben, 2015 őszén. Az előadás végén felhívta a figyelmet a második világháború erdész résztvevőinek a hősiességére és hősi halottaira.

A szakosztályügyek program keretében *Oroszi Sándor* elnök ismertette az OEE 150 éves jubileumi emlékévi eseményeit. Az ennek keretében tervezett előadásokat is rögzítették. Az előadásokhoz és a programhoz *Holdampf Gyula*, *Rakonczay Zoltán*, *Köveskúti György*, *dr. Király Pál*, *dr. Sárvári János*, *Puskás Pál* és *Apátóczy István*, illetve a jelen cikk szerzője szólott hozzá, illetve tett javaslatokat.

Szöveg és kép:
Szakács László

